

PRACE NAUKOWE nr 1093
Akademii Ekonomicznej
im. Oskara Langego
we Wrocławiu

ZARZĄDZANIE 3

Zarządzanie w warunkach globalizacji

Redaktor naukowy
Mieczysław Przybyła

Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej
im. Oskara Langego we Wrocławiu
Wrocław 2005

Komitet Redakcyjny

*Andrzej Matysiak (przewodniczący).
Tadeusz Borys, Andrzej Gospodarowicz, Jan Lichtarski, Adam Nowicki,
Zdzisław Pisz, Teresa Znamierowska*

Recenzenci

Małgorzata Czerska, Zygmunt Kral

Redaktor Wydawnictwa

Anna Grzybowska

Redaktor techniczny

Barbara Łopusiewicz

Korektor

Aleksandra Śliwka

Projekt okładki

Maciej Szłapka

**Kopiowanie i powielanie w jakiegokolwiek formie
wymaga pisemnej zgody Wydawcy**

**© Copyright by Akademia Ekonomiczna we Wrocławiu
Wrocław 2005**

**PL ISSN 0324-8445
PL ISSN 1732-0712**

Druk i oprawa: Zakład Graficzny AE we Wrocławiu. Zam. 692/2005

Spis treści

Wstęp	9
I. Ekonomiczne i kulturowe aspekty globalizacji	
Marian Noga: Rozwój makroekonomii a globalizacja	13
Joanna Mróz: Kulturowe konsekwencje globalizacji	18
Sylwia Pierzchawka: Ewolucja perspektywy kultury organizacyjnej w zarządzaniu. Od klasyków do współczesnych koncepcji	28
Katarzyna Kulig-Moskwa: Działania <i>public relations</i> wobec procesów globalizacji	38
II. Znaczenie wiedzy w przedsiębiorstwie globalnym	
Ewa Głuszek: Budowanie przewagi konkurencyjnej oparte na zasobach niematerialnych w warunkach globalizacji	51
Mieczysław Morawski: Zarządzanie globalne poprzez kształtowanie wspólnot pracowników wiedzy.	65
Agnieszka Jasińska: Innowacyjność jako czynnik wzrostu międzynarodowej konkurencyjności przedsiębiorstw	74
Ewa Stańczyk-Hugiet: Globalna przewaga konkurencyjna a strategia wiedzy	84
Mariolanta Rowińska-Fronczek: Ochrona wiedzy w dobie globalizacji. Wybrane zagadnienia	93
Mirosław Moroz: Wykorzystanie technologii teleinformatycznych w procesie globalizacji przedsiębiorstw funkcjonujących w Polsce	102
III. Kierunki zmian w zarządzaniu przedsiębiorstwem pod wpływem globalizacji	
Grzegorz Krzos: Charakterystyka procesu globalizacji jako czynnika wywołującego zmiany w funkcjonowaniu przedsiębiorstw	115
Janusz Marek Lichtarski: Kierunki przeobrażeń struktur organizacyjnych przedsiębiorstw przejmowanych przez inwestorów zagranicznych	123
Przemysław Klonowski: Zarządzanie projektami jako narzędzie wspomagające proces globalizacji	136
Piotr Karwacki: <i>Controlling</i> w dobie globalizacji	146
Anna Marciszewska: Instytucjonalne wsparcie małych i średnich przedsiębiorstw w warunkach globalizacji	157

IV. Strategiczne elementy zarządzania w warunkach globalizacji

Krzysztof Ćwik: Teoretyczne koncepcje strategii przedsiębiorstw globalnych	171
Ester Piwoni-Krzeszowska: Kształtowanie partnerstwa przedsiębiorstwa z klientami w warunkach globalizacji	183
Bartłomiej Rodawski: Zarządzanie siecią dostaw jako czynnik internacjonalizacji przedsiębiorstwa	191

V. Globalizacja jako wyznacznik zmian w obszarze personaliów przedsiębiorstwa

Maria Wanda Kopertyńska: Podejście do motywowania w warunkach postępujących zmian	201
Zbigniew Antczak: Wpływ wewnątrzorganizacyjnych przeobrażeń dostosowujących przedsiębiorstwo do warunków globalizującej się polskiej gospodarki na jego funkcję personalną	211
Agata Wiśniewska-Szałek: Przywództwo i kierowanie w ponowoczesnym świecie	222

Summaries

Marian Noga: The Development of Macroeconomy in Terms of Globalisation	17
Joanna Mróz: Cultural Consequences of Globalization	27
Sylwia Pierzchawka: Prospects of Organizational Culture Evolution in Management. Throughout Classics up to Contemporary Concepts	37
Katarzyna Kulig-Moskwa: Public Relations and Globalization	48
Ewa Głuszek: Invisible Assets in the Competitive Advantage Building on Global Markets	64
Mieczysław Morawski: Global Management by Forming the Communities of Knowledge Workers	73
Agnieszka Jasińska: Innovation: a Determinant of Increasing Competitiveness of Enterprises in the Global Market	83
Ewa Stańczyk-Hugiet: Global Competitive Advantage and Knowledge Strategy	92
Mariolanta Rowińska-Fronczek: The Knowledge Protection in the Time of Globalisation. Selected Questions	101
Miroslaw Moroz: Using Information and Communication Technology in the Process of Globalization of Enterprises Located in Poland	111
Grzegorz Krzos: Characteristics of Globalization as an Element Generating Modifications of Functioning of Companies	122

Janusz Marek Lichtarski: Transformations' Directions of Organizational Structures of Enterprises Taken over by Foreign Investors	135
Przemysław Klonowski: The Project Management as a Concept Aiding the Process of Globalization	145
Piotr Karwacki: Controlling in Time of Globalization	156
Anna Marciszewska: Institutional Support for Small and Medium-sized Enterprises in Conditions of Globalization	168
Krzysztof Ćwik: Theoretical Conceptions of Strategies of Global Enterprises	182
Estera Piwoni-Krzeszowska: Shaping Corporate Partnership with Clients in Globalisation	190
Bartłomiej Rodawski: Management of Distribution Network as a Factor of Firm's Internationalization	198
Maria Wanda Kopertyńska: Approach to Motivation in Varying Conditions	210
Zbigniew Antczak: The Influence of Intra-organisational Transformation in Globalised Polish Economy on Human Resources Management in a Company	221
Agata Wiśniewska-Szałek: Leadership and Management in the Postmodern Reality	232

Wstęp

Globalizacja jest kategorią, która w wielu sferach współczesnego życia robi zawrotną karierę i wzbudza wiele namiętności. Przez niektórych postrzegana jest jako wielkie zagrożenie dla różnorodności świata oraz czynnik sprzyjający dominacji silnych nad słabymi. Inni natomiast upatrują w globalizacji szansę zmniejszenia dystansu krajów zapóźnionych w rozwoju cywilizacyjnym wobec tych, które znajdują się na jego szczycie. Owa szansa jest również postrzegana przez pryzmat integracji tak wielce podzielonego świata.

Nie wdając się w polemikę na ten temat, warto zauważyć, iż globalizacja może być rozpatrywana w trzech różnych znaczeniach: procesowym, atrybutowym i wynikowym. Przez jej znaczenie procesowe można rozumieć wysiłki i czynności zmierzające do uporządkowania świata (w jego wymiarze ludzkim) zgodnie z koncepcją holistyczną. Owe wysiłki przebiegają zapewne na różnych płaszczyznach, jak chociażby: transcendentnej, społecznej, ekonomicznej, politycznej, kulturowej, etycznej, epistemologicznej itp. Znaczenie atrybutowe globalizacji zwraca uwagę na to, iż cechą właściwą współczesnego świata może być jego „całościowość”, w której wszystko zależy od wszystkiego. Wreszcie znaczenie wynikowe może sugerować, iż świat jest jedną wielką instytucją, której jednostki składowe są zintegrowane wokół wspólnego celu.

Warto również zwrócić uwagę na fakt, iż tak rozumiana globalizacja może być czynnikiem wpływającym na kształtowanie się różnych procesów, zdarzeń, zjawisk zachodzących w przedsiębiorstwach. Może być zatem rozpatrywana jako zmienna niezależna. W takim właśnie znaczeniu jest postrzegana przez autorów niniejszego zbioru artykułów, przy czym zmienną zależną jest w tym przypadku „zarządzanie”.

W niniejszym opracowaniu zaprezentowano wyniki badań, które pokazują różne aspekty zarządzania w kontekście globalizacji. Praca składa się z pięciu części. Pierwsza z nich podejmuje problem ekonomicznych i kulturowych aspektów globalizacji. Klasyczne teorie ekonomii nie przystają do współczesnych warunków funkcjonowania gospodarki, która zmierza w kierunku jednego wielkiego rynku. Warto zatem przyjrzeć się bliżej rozwojowi makroekonomii w kontekście globalizacji. Zmienną szczególnie poddawaną wpływom globalizacji jest kultura organizacyjna. Zarządzanie w warunkach wielu systemów wartości, przenikania się kultur, jest dużym wyzwaniem dla zarządzających. Te właśnie zagadnienia są przedmiotem rozważań w tej części opracowania. Część druga opracowania podejmuje

problem znaczenia wiedzy w przedsiębiorstwie globalnym i jej roli w zarządzaniu w warunkach rosnącej konkurencji. W części trzeciej opracowania zajęto się wskazaniem niektórych kierunków doskonalenia zarządzania pod wpływem globalizacji. Część czwarta zwraca uwagę na niektóre aspekty zarządzania strategicznego w ujęciu globalnym. Wreszcie ostatnia część dotyczy problematyki personalnej przedsiębiorstwa pozostającej pod wpływem globalizacji.

Artykuły zawarte w niniejszym zbiorze mają wartość poznawczą oraz w pewnym sensie użytkową.

Mieczysław Przybyła